

תל אביב, יום ראשון, ז' אלול, תשפ"א
15 באוגוסט 2021

חוזר מפמ"ר אמנות המחול יסודי תשפ"ב /1

מנהלים ומנהלות, רכזים ורכזות מגמות המחול, מורות ומורים יקרים שלום רב,
"פתוח סגור פתוח. זה כל אדם." (יהודה עמיחי)

שנה"ל תשפ"ב בפתח ואנו עדיין נעות. ים בין וודאות לאי וודאות, בין פתוח, סגור, פתוח.
אני מקווה שעד לקריאת חוזר זה ופתיחת השנה נהיה במקום חיובי יותר מבעת כתיבת מילים אילו.
יחד עם זאת איננו מרכינים ראש לאתגר. השנתיים שחלפו הוכיחו שהמורות. ים למחול במקצועיות,
מסירות ודרך גמישה ויצירתית מביאות. ים את התלמידים ואת התחום לכדי מיצוי ולמקום הטוב
ביותר האפשרי נוכח המצב.
כפי הנראה גם השנה תלווה אותנו הוראה ולמידה היברידית. נתמודד לצד ה"פתוח" וההוראה
המסורתית שאין בילתה בסטודיו, עם מצבים שונים של "סגור" בהוראה מרחוק.
הפיתוח המקצועי השנה ייתן מענה להוראה זו ויעסוק במגוון הנושאים אותה מובילה המזכירות
הפדגוגית: קידום לומד עצמאי, רעיונות גדולים ולמידה בינתחומית.
ובין הבינתחומי לתחומי, חשוב לציין כי מסלול "מדריך/מדריכת מחול" יצא לדרך בהצלחה! מסלול זה
מהווה אופק מקצועי נוסף עבור תלמידי מגמות המחול.
לקראת פתיחת שנת הלימודים, ברצוני לברך כל אחת ואחד מכן ומכם בברכת שנה טובה, מתוקה
ובריאה בה בגמישות, נרקוד יותר ב"פתוח" ונחולל יצירה גם ב"סגור" ובוודאות ניפגש.

שלכם,

הילה

הילה קובריגרו-פנחסי

מפמ"ר מחול

אגף א' אמנויות- המזכירות הפדגוגית

העתקים:

ד"ר מירי שליסל - יו"ר המזכירות הפדגוגית

הגב' דליה פניג - סגנית יו"ר המזכירות הפדגוגית ומנהלת אגף א' לפיתוח פדגוגי

הגב' מיקי בנאי - מנהל אגף א' אמנויות

הגב' אתי סאסי - מנהלת אגף א' יסודי

מנהלי המחוזות

תוכן העניינים

3	1. הודעות כלליות המזכירות הפדגוגית
3	א. למידה עצמאית ולמידת עמיתים.....
3	ב. למידה מבוססת רעיונות גדולים.....
3	ג. למידה בינתחומית.....
4	2. הודעות אגף א' אמנויות
4	א. מסמך הסדרה לבתי ספר ייחודיים באמנויות.....
4	3. הודעות הפיקוח על החינוך למחול
4	א. חוזר מנכ"ל – לימודי מחול במוסדות החינוך.....
4	ב. המרחב הפדגוגי, תיק תכניות לימודים, מאגר ההקלטות ואפליקציה למורי היסודי.....
	ג. מחוללים 360° - מתווה שיתוף פעולה בין חינוך למחול במסגרת הפורמאלית ותכניות העשרה ומשלימות למידה של משרד החינוך בתחום.....
5	ד. נהלים והנחיות – דו"ח מבקר המדינה.....
6	ה. ימי עיון, ימי שיא, מיזמים מיוחדים ופיתוח מקצועי.....
7	ה.1 ימי עיון, ימי שיא ומיזמים מיוחדים - הפיקוח על החינוך למחול.....
7	ה.2 פיתוח מקצועי – הפיקוח על החינוך למחול.....
8	
9	4. בעלי תפקידים באגף ובמחוזות
9	א. הפיקוח על החינוך למחול: מפמ"ר וצוות הדרכה.....
9	ב. אגף אמנויות – בעלי תפקידים.....

1. הודעות כלליות המזכירות הפדגוגית

Head of Pedagogical Affairs

رئيس السكرتارية التربوية

א. למידה עצמאית ולמידת עמיתים

למידה עצמאית מתרחשת כאשר התלמידים מתכננים ומנהלים את הלמידה, מגיעים לתוצר ושותפים להערכה. למידה שיתופית מתרחשת כאשר התלמידים מתנסים בלמידה בצוות מתכנן, יוזם ומבצע. תקופת הקורונה אילצה אותנו לכוון את התלמידים ללמידה עצמאית יותר. עלינו לראות בכך הזדמנות חשובה תוך קידום ופיתוח אסטרטגיות המזמנות למידה עצמאית גם אחרי הקורונה. שבעת העקרונות מקדמי הלמידה העצמאית הם: הגברת המוטיבציה; המודעות והכוונה עצמית; ידע והתנסות קודמים; ביצוע הבנה; הקשר רלוונטי ואותנטי; דיאלוג ומשוב.

למידה בצל מגפת הקורונה ראו – [כאן](#)

למיקוד הלמידה ביסודי ראו - [כאן](#)

ב. למידה מבוססת רעיונות גדולים

למידה מבוססת שאלות או רעיונות גדולים יחזקו את ההבנה וישכללו את מיומנות החשיבה הפרשנית. רעיונות גדולים מנוסחים לרוב כמשפטי טענה קצרים הנובעים מהבנת התוכן הנלמד, אך משמעותיים גם מעבר להם, רלוונטיים לעולמם של הלומדים ומעוררי עניין. רעיונות גדולים הם היגדים או הבנות מרכזיות שתלמידים אמורים לרכוש ביחידת הוראה. בחירה של רעיון גדול על ידי המורה נעשית מתוך חשיבה מעמיקה למה חשוב ללמד וללמוד נושא מסוים? מהי הרלוונטיות של הנושא? בשנה"ל תשפ"א עסקנו ברעיונות הבאים: מחול כארכיון, זהות חברתית וחלום ובדיה. בשנה"ל תשפ"ב נקיים השתלמות נוספת בנושא בשיתוף עמותת הכוריאוגרפים.

רעיונות גדולים בתחום המחול וחומרי הוראה ב-Google Classroom לשימושכם:

לצפייה בחומרים והרשמה לכיתה ראו – [כאן](#)

להרשאות העתקת חומרי הכיתה יש להירשם ראו - [כאן](#)

ג. למידה בינתחומית

למידה המשלבת ושוזרת של רעיונות ודרכי חשיבה ממספר תחומי דעת שונים במטרה להבין נושא-על המצריך אינטגרציית ידע ממספר תחומים. תחומי הדעת המקיימים ביניהם קשרי גומלין מסייעים להבנה עמוקה יותר את הנלמד, מאפשרים חשיבה גמישה יותר, מדגישים את הרלוונטיות של הנלמד ומגבירים מוטיבציה. עוד על פעילות למידה בינתחומית במערכת החינוך ראו - [כאן](#)
בהיסטוריה ואומנויות נכתבו מספר יחידות הוראה בינתחומיות, בנושאי היחידות: רנסנס, אקולוגיה, מהפכה, הגירה יתקיים קורס פיתוח מקצועי בתשפ"ב בשיתוף עמותת הכוריאוגרפים.

2. הודעות אגף א' לאמנויות

א. מסמך הסדרה לבתי ספר ייחודיים באמנויות

אגף א' אמנויות המופקד על תחומי האמנויות במערכת החינוך רואה לעצמו חובה להסדיר את ההכרה והתקצוב של בתי הספר לאמנויות וזאת באמצעות הבחנה בין שלושה דגמים מובהקים הבנויים באופן היררכי מהרחבה להתמקדות ולמצוינות באמנויות. ההסדרה תשמש את מקבלי ההחלטות להכרה בבתי ספר לאמנויות ולתקצובם המותאם, את מנהלי בתי הספר לבחירת הדגם המתאים לבית ספרם וליישומו ואת ההורים והתלמידים לבחירה מודעת של בית ספר המתאים לרצונותיהם ולצרכיהם.

מסמך ההסדרה – ראו [כאן](#)

מצגת מדיניות – ראו [כאן](#)

3. הודעות הפיקוח על החינוך למחול

א. חוזר מנכ"ל – לימודי מחול במוסדות החינוך

בינואר תשע"ט פורסם חוזר מנכ"ל ראשון לתחום המחול. יש לפעול בהתאם ובהלימה להנחיותיו.

קישור לחוזר מנכ"ל לימודי המחול במוסדות החינוך - ראו [כאן](#)

ב. המרחב הפדגוגי, מאגר ההקלטות אפליקציה למורי היסודי

המרחב הפדגוגי

תהליך המעבר של אתר המפמ"ר למרחב הפדגוגי במחול הושלם!

במרחב הפדגוגי מרוכזים חומרי הוראה רבים **לכל שלבי הגיל**, הנחיות עדכניות ועידכונים - ראו [כאן](#)

מאגר ההקלטות

במאגר ההקלטות מופיעים כ-150 שיעורי מערכת השידורים הלאומית במחול בכל שלבי הגיל! מקדם

יסודי ועד חטיבה עליונה. לכל שיעור מצורפת מצגת לעיונכם ושימושכם! ראו - [כאן](#)

אפליקציה למורי היסודי

מתוך רצון להעצים ולחזק את ההוראה בתחום הדעת בנינו עבורכם אפליקציה חדשה. באפליקציה

תוכלו למצוא כ-50 מערכי שיעור נבחרים שיצרו מורות המלמדות מחול ביסודי. מערכי השיעור

מתאימים לתקופה של ריחוק פיזי ראו – [כאן](#)

נשמח להרחיב את מאגר החומרים ראו - [כאן](#)

ג. מחוללים 360°

מתווה שיתוף פעולה בין חינוך למחול במסגרת הפורמאלית ותכניות העשרה ומשלימות למידה של משרד החינוך בתחום

המתווה מציג המלצות אופרטיביות לשיתוף פעולה עם שתי תכניות העשרה ומשלימות למידה מרכזיות ומובנות בתחום המחול במשרד החינוך: "תכנית קרב" ו"סל תרבות ארצי". הפעלת תכניות העשרה אילו, לצד מחול בתקן, מאפשרת חשיפה ולמידה משמעותית ראויה של התחום ומסייעת לממש את זכותם של כל ילדי ישראל לרקוד מתוך שוויון הזדמנויות והכרה בחשיבות המחול בחיי הקהילה, החברה, התרבות ומורשת ישראל. המסמך המלא מופיע בשולחן מפמ"ר מחול: תכניות העשרה, תכניות משלימות - ראו [כאן](#)

ד. נהלים והנחיות – דו"ח מבקר המדינה

בהמשך למסקנות הדו"ח, החלטות משרד החינוך הם כדלהלן:

- א. בכל הנוגע לבריאותם הפיזית של התלמידים; נושא התזונה והרגלי האכילה לתלמידים רוקדים נלמד במסגרת תכנית הלימודים בשיעורי אנטומיה יישומית למחול, כפרק חובה!
  - ב. באשר לאישורים רפואיים יד לפעול על פי הנחיות חוזר מנכ"ל לימודי מחול במוסדות החינוך - ראו [כאן](#)
  - ג. הנחיות ברורות מטעם המשרד והפיקוח על החינוך למחול ביחס לנהלים הנדרשים בעת איתור בעיה הנוגעת לבריאותם הנפשית של התלמידים: על המורים להעביר כל בעיה הנצפית לטיפולם של הגורמים המתאימים בבית הספר.
  - ד. המורים מחויבים בהכשרה ובהשתלמויות בנושאים: אורח חיים בריא.
  - ה. הפיקוח על החינוך למחול פרסם מסמך, שאושר על ידי המחלקה המשפטית במשרד החינוך, ובו הנחיות להקמת רצפות מחול תקניות, המותאמות לפעילות המחול של התלמידים ובכך, מונעות פציעות של התלמידים.
- נספח – מבנים וציוד תקני נדרש באתר המפמ"ר - ראו [כאן](#)

ה. ימי עיון, ימי שיא, מיזמים מיוחדים ופיתוח מקצועי
 ה.1 ימי עיון, ימי שיא ומיזמים מיוחדים - הפיקוח על החינוך למחול

שיתופי פעולה	יעדים	נושא / מועד
<ul style="list-style-type: none"> שיתוף פעולה יפורסם בהמשך 	<ul style="list-style-type: none"> מפגש ראשון לרכזים ומורים והצגת אפשרויות ליוזמות חדשות. חשיפת התכנית השנתית תשפ"ב 	יום עיון לפתיחת שנה"ל תשפ"א בשיתוף עמותת הכוריאוגרפים יום ד' 6.10.21
<ul style="list-style-type: none"> שיתוף פעולה להקת "קמע" 	<ul style="list-style-type: none"> הוראת טכניקה תוך שמירה על אורח חיים בריא של תלמידי המחול במערכת החינוך הוראה משלבת תיאוריה בהנחיית כוריאוגרפיה מחול לכל בהשראת מחול מקצועי בבתי ספר יסודיים 	יום עיון מחול בין הלאומי לבין לאומי חופשת חנוכה יום ג' 30.11.21
<ul style="list-style-type: none"> רכזים, מורים ובוחנים 	<ul style="list-style-type: none"> דיון וחידוד נהלים בנושא בחינות הבגרות המעשיות דיון בנושא היבחנות בעת הוראה ולמידה היברידית 	יום עיון לרכזים ולבוחני בחינות הבגרות המעשיות – דיון בהליכי היבחנות יום ד' 22.12.21
<ul style="list-style-type: none"> רכזים, מורים 	<ul style="list-style-type: none"> דיון וחידוד סוגיות במשוב 	יום עיון מקוון בנושא: משוב לקראת תעודת מדריך מחול ינואר 2022
<ul style="list-style-type: none"> צוות הפיקוח על המחול וצוות ההפקה של סמינר הקיבוצים 	<ul style="list-style-type: none"> מצוינות במחול במגמות המחול 	בחינת הרסיטל במחול פברואר 2022
<ul style="list-style-type: none"> צוות הפיקוח על המחול 	<ul style="list-style-type: none"> הגשת החלק המעשי של עבודות החקר במחול 	בחינה מעשית עבודות גמר מרץ 2022
<ul style="list-style-type: none"> מפמ"ר וצוות המדריכות 	<ul style="list-style-type: none"> הצטיינות ומצוינות במחול ביסודי - הצגת יצירות מחול נבחרות של מורים בבתי ספר יסודי 	תחרות יצירה לבתי ספר יסודיים מאי 2022
<ul style="list-style-type: none"> מפמ"ר וצוות המדריכות 	<ul style="list-style-type: none"> הצטיינות ומצוינות במחול - הצגת יצירות מחול של מורים ותלמידים מצטיינים במגמות המחול בחט"ע 	ערב עבודות נבחרות ותחרות לתלמידים מצטיינים במחול מאי 2022
<ul style="list-style-type: none"> קיבוץ געתון 	<ul style="list-style-type: none"> מפגש מסכם של שנת תשפ"ב לרכזים ומורים בשיתוף להקת המחול הקיבוצית 	יום עיון לסיכום שנה"ל תשפ"ב יום א' 3.7.22

ה.2 פיתוח מקצועי – הפיקוח על החינוך למחול

תכנית הפיתוח המקצועי לכלל המורים למחול מבוססת על עיקרי תכנית פעילות אגף א' לאמנויות במזכירות הפדגוגית לשנה"ל תשפ"ב לאור מסקנות ההוראה ההיברידית. התכנית מכוונת לפיתוח קהילת מורים לומדת ומתחדשת ברוח הזמן, אותה מוביל הפיקוח על החינוך למחול. האפשרויות לפיתוח וקידום מקצועי, עשירות ומגוונות ואלה כוללות למידה מרחוק, למידה עצמאית ומפגשים פנים אל פנים.

שם השתלמות	רכזת השתלמות	אופי ההשתלמות וסך השעות
השתלמויות מעשיות בביכורי העיתים: * בלט קלאסי (60 שעות) * מחול מודרני חלק א' / חלק ב' (30 שעות) * חדש!!! כוריאוגרפיה – לצאת מהקופסא (30 שעות)	אילנה דנגור	30/60 שעות אופק חדש ועוז לתמורה – כולל יום עיון ארצי, עם חופשת סמסטר
השתלמות מעשית במחול מודרני במשגב למחוז חיפה וצפון	יעל זבולון	30 שעות אופק חדש ועוז לתמורה – כולל יום עיון ארצי, עם חופשת סמסטר
קהילת רכזים ארצית תשפ"ב	מיכל רלוי ליאן יפה זליגפלד	30 שעות אופק חדש ועוז לתמורה
קהילת מובילי קהילות	ליאת כרמלי	60 שעות אופק חדש ועוז לתמורה
קהילת מורים ביסודי מחוז דרום	נטע סובול הלפרין אלה סובוטין	60 שעות אופק חדש ועוז לתמורה
קהילת מורים ביסודי במחוז ירושלים ומנח"י	נעמה בן שלמה כוכבית סאסי	60 שעות אופק חדש ועוז לתמורה
קהילת מורים ביסודי במחוז צפון	נטלי בר רוני אדר	60 שעות אופק חדש ועוז לתמורה
חדש!!! השתלמות היברידית: רעיונות גדולים ובינתחומיות במחול ישראלי בשיתוף עמותת הכוריאוגרפים	שירי לילוס מיכל רלוי	30 שעות אופק חדש ועוז לתמורה - מקוון
קהילת מורות בחמ"ד	אביטל חורש רחל חרץ	60 שעות אופק חדש ועוז לתמורה
מקוון!!! קורסים לפיתוח מקצועי מבית המשתלם באופן מלא!		
חדש!!! חשיבה מסדר גבוה בבחינות הבגרות ובניית מבחנים עתירי מדיה	סיון פלר	30 שעות אופק חדש ועוז לתמורה - מקוון
חדש!!! למידה מיטבית מרחוק	סיון פלר	30 שעות אופק חדש ועוז לתמורה - מקוון
הכוורת- מיזם למורה הכולל ביסודי	מנטורים שונים מהכוורת	אופק חדש (שעות בהתאם לבחירת המורה עד 30 שעות)

התכנית המלאה תפורסם בהמשך בשולחן מפמ"ר מחול- ראו [כאן](#)

4. בעלי תפקידים במטה ובמחוזות: הפיקוח על החינוך

א. הפיקוח על החינוך למחול: מפמ"ר וצוות הדרכה

שם	תפקיד	דוא"ל
הילה קובריגרו פנחסי	מפמ"ר מחול	hilap@education.gov.il
מיכל רלוי	מדריכה ארצית עבודות גמר ; תחומים עיוניים חטיבה עליונה ; מחול בחטיבות הביניים ; פיתוח מקצועי	Dance_educ@education.gov.il
ליאן זליגפלד יפה	מדריכה ארצית בגרונות ומגמות מחול חטיבה עליונה ; מצבת ; רסיטל ; פיתוח מקצועי ; אירועים ארציים	Dance_educ@education.gov.il
שלי אלמוג	מדריכה ארצית בתי-ספר יסודיים פיתוח מקצועי, קול קורא יסודי	Dance_educ@education.gov.il
שירי לילוס	מדריכה ארצית פדגוגיה דיגיטלית	Shiri.lilos@gmail.com
אביטל חורש	מדריכה ארצית חמ"ד	choreshh@gmail.com
נטלי בר	מדריכה ארצית מחוז חיפה וצפון, מגזר ערבי	Dance_educ@education.gov.il
לימור חייבי	מדריכה ארצית מחוז מרכז	Dance_educ@education.gov.il
מירב שופן	מורה מובילה מחוז דרום	shufanmeirav@gmail.com

ב. אגף אמנויות: בעלי תפקידים כאן